

Bácsmegeyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., negyedévre 3 kor.
Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegeyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTÉR GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Gyáva szédelgés.

A polgármester és a főispán — par nobile fratrum — gyáva svindlit eszeltek ki. Augusztus 17-re ugyanis hirtelen, meglepetésszerűleg összehívták Zombor város törvényhatósági bizottságának közgyűlését, hogy diadalmasan és nagy ostentációval keresztülhajtás ott annak a hirhedt verseci föliratnak a pártolását, amely tudvalevőleg megtámadja a hazafias ellenzék defenzív jellegű parlamenti küzdelmét.

Hiszen, igaz, keresztülerőszakolhatták volna ezt a bizánci határozatot nem így suttymban, hanem rendes úton is; mert a törvényhatósági bizottságban kétségkívül övök a többség; s ez a mindenre kapható pretoriánus gárda behunyt szemmel, „gondolkozás nélkül”, vakon megszavazza még a legégrekiáltóbb istentelenséget is, ha az abrakos tarisznya kezelője, a főispán ráparancsol. Sőt nem is kell parancsolnia, elég a szemöldökének egy mozdulása; mert ezekre a személyekre szó szerint rájuk illik az az ismeretes regula: „Ne szólj neki, csak ints neki.”

Am a főispánnak és a polgármesternek nem elég a kierőszakolt győzelem, nem elég a közönséges politikai siker. Nekik, ha nem is egyhangú határozat, de mégis fényes diadal kell, nagyobb harc és kellemetlen incidensek nélkül, hogy odafönt, a gazdáik előtt hivalkodhassanak vele: „Ime, ilyen legények vagyunk mi, ilyen odiózus és hazafiatlan határozatokat könnyű szerrel, játszva tudunk keresztülhajtani; az ellenzék eltörpül a mi nagy hatalmunk kolosszális nyomása alatt.”

Azt ugyanis észrevették, hogy a város törvényh. bizottságának függetlenségi tagjai közül sokan — majdnem feles számmal — távol vannak, részint külföldön, részint messze vidékeken; távol vannak különösen azok a vezérférfiak, akik hivatalosan lennének a közgyűlésen, az ellenzéki hadsör élén, a küzdelmet vezetni; s valamiképpen megtudták azt is, hogy ezek a vezérférfiak és a többi távollévők is a jövő héten szándékoznak haza jönni. Nosza, hirtelen összehívták tehát a közgyűlést most, úgy vélvén, hogy itt a legalkalmasabb pillanat könnyű

győzelmet aratni. És összehívták a közgyűlést a szokásos 8 napi határidő helyett 4 nappal előbb; hogy a távollévők, ha hirt vesznek is a tervezett csinyről, fizikai idő hiányában haza ne érkezhessenek a közgyűlésre.

Hát, ha ez sem gyáva stikli, akkor semmi sem az. És ez csakugyan bizonyítja azt a — tapasztalaton alapuló — régi igazságot, hogy a rossz lelkiismeret, a bűntudat mindig a sötétben bujkál, settenkedik és lappang s orozva intézi támadásait. S igaza volt annak a bölcsnek, aki azt tanította, hogy: „A bátor ellenféltől ne félj, de a gyávától óvakodjál.”

Azonban nemcsak gyáva stikliről, hanem közönséges szélhámoságról is van itt szó. Mert ha ilyen alattomos és perfid módon sikerül a főispánnak és a polgármesternek azt a célt elérni, hogy könnyű győzelmet aratnak a kishatárú és vezérek nélkül szűkölködő ellenzéken s akkor lesz arcuk hozzá, hogy előálljanak azzal a hivalkodással, hogy a kisvindlizett határozat Zombor város közvéleményét tolmácsolja, úgy az valóban nem lesz egyéb, mint pusztá hamisítás és merő szédelgés; amely ellen a zombori hazafias közönség nevében előre is a leghatározottabban tiltakozunk. — Isten és ember tudja ugyanis, hogy a zombori közönség nagy többségének épúgy nem kell a káros hadügyi reform, mint ahogy kell a demokratikus választójog.

Ezzel be is fejezhetnők a mondani-valóinkat. De a dolog hisztórikumához tartozik és erkölcsi szempontból kiemelendő még két momentum.

Az egyik az, hogy Versec város három határozata közül — amelyeket most szőnyegre hozott a főispán és a polgármester — kettő olyan, amely még áprilisban kelt és ide érkezett. A kettő közül az egyik tiltakozik a túlhajtott katonai követelések ellen; a másik pedig követeli, hogy az általános, egyenlő és titkos választójogról szóló törvényjavaslatot terjessze elő és minden egyebet megelőzőleg tárgyalassa a kormány.

Nos, ezt a két föliratot április óta gondosan rejtegette a főispán és a polgármester, noha azóta már több köz-

gyűlés volt. Csak most hozakodtak vele elő, amikor megérkezett a felsőbb rendeletre készült harmadik fölirat, amely az ellenzék becsületes küzdelmének elítéléséről szól. A másik kettő 4 hónapon át nem volt sürgős, de a harmadik annyira sietős lett, hogy trappban-galoppban kellett azt a közgyűlés elé hozni. Mi más ez, mint letagadhatatlan célzatosság?

A másik fontos körülmény pedig, amelyre a közfigyelmet fölhívni kötelességünk — az, hogy a Konyovits-párt maga is programjába vette az általános, egyenlő és titkos választójogot; s Czeisel úr, a zombori deák ferenc még a koalíció idején indítványt is tett e reform érdekében; sőt a főispáni gárda szóvivő tagjai közül többen ma is nyíltan e reform híveinek vallják magukat és készeknek nyilatkoztak arra, hogy a korszakalkotó reform propagálásában résztvesznek.

Nevekkkel is szolgálhatnánk. De bevárjuk a 17-iki közgyűlést, amelyen tárgyalás alá kerül az általános, egyenlő és titkos választójogot sürgető verseci átirat is. Majd meglátjuk az illető urak magatartásából, hogy őszinte és komoly hívei-e a demokratikus reformnak, vagy pedig csak ámitják a közönséget? Meglátjuk, hogy csakugyan demokraták-e, vagy gyáva szédelgők ők is?

Bujkálni, alakoskodni itt nem lehet. Színt kell vallani és tiszta bort kell a pohárba tölteni. Aki reakcós, az vallja be nyíltan; aki demokrata, az álljon a sarkára férfiasan!

Függetlenségi pártszervezkedés Bácsalmáson.

A bácsalmási választókerület hazafias polgársága — két lelkes férfiúnak: Kecskés Józsefnek és Sterk Gézának kezdeményezésére s pártunk két előkelő tagjának: Fúró Gézának és Lajosnak támogatásával — augusztus 15-én Bácsalmáson értekezletre sereglett össze, hogy a függetlenségi elemeket, a hazánkat fenyegető osztrák elnyomással és fosztogatással szemben, egységes szervezetbe tömörítse s ezzel az egyetemes erővel fölvegye a küzdelmet a nemzeti irányzat védelme érdekében.

Az értekezleten több száz főnyi lelkes polgár jelent meg s vezérférfiak által képviseltették magukat a bácsalmási kerület községei is. Azonkívül megjelent a vármegyei és a zombori függetlenségi és 48-as párt kép-

viseletében Pintér Gyula, a *Bácsmegyei Függetlenség* szerkesztője; továbbá a szabadkai függetlenségi és 48-as párt képviselőjében, hét tagú küldöttség élén, Mukits Simon volt országgyűlési képviselő, akit különösen nagy ovációval fogadtak és a bajai függetlenségi és 48-as párt képviselőjében Fűrő Géza és Fűrő Lajos.

Az összejövetel célját nagy tetszéssel fogadott tartalmas beszédben Kecskés József bácsalmási tanító, az intéző bizottság elnöke adta elő. Hazafias, szép beszéde mély hatást tett.

Azután Pintér Gyula lapszerkesztő, a vármegyei és a zombori függetlenségi és 48-as pártok nevében, meleg szavakkal üdvözölte az összegyűlt hazafias polgárságot és csatlakozott a Kecskés József megnyitó beszédében elmondottakhoz, kifejtve azoknak politikailag helyes és okszerű voltát.

Mukits Simon volt orsz. képviselő volt a következő szónok, aki mély figyelemmel hallgatott és folytonos tetszésnyilvánításoktól kísért hosszabb beszédben nagyon talpraesetten és a nép érzelmevilágához és felfogásához alkalmazkodva, vázolta a politikai helyzetet s a mungó-uralom kárhózas voltát. Kifejtette, hogy a kormány népbolondítással, vesztegetéssel és erőszakkal szerezte meg a parlamenti többséget. Kifejtette az ellenzéki pártok szövetkezésének célját. Ecsetelte a korrupciót és az adóztatás tekintetében fentálló aránytalanságokat. Szólt a progresszív adóról és a néparlament gyakorlati jelentőségéről. Bebizonyította az obstrukció — mint a nemzeti önvédelem egyetlen eszközének — jogosultságát. Tömörülésre, szervezkedésre, harcra és küzdelemre buzdította a közönséget.

Nagy és őszinte éljenzés s lelkes ováció kísérte a szép és magvas beszédet, amelyért Kecskés József köszönetet mondott a népszerű szónoknak.

Ezután Fűrő Lajos szólalt fel s szívből fakadó és szívhez szóló hazafias beszédben dicsőítette a függetlenségi eszmét. Indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározta a szervezkedő gyűlés, hogy parlamenti hazafias munkálkodásukért és önzetlen, nemes küzdelmükért táviratilag üdvözli az országgyűlési függetlenségi pártokat s azoknak nagynevű vezetőit: Justh Gyulát, Kossuth Ferencet, gróf Apponyi Albertet, gróf Károlyi Józsefet, gróf Batthyány Tivadart, Holló Lajost s a vármegyei függetlenségi és 48-as párt elnökét: Fernbach Károlyt.

Sterk Géza, az előkészítő bizottság jegyzője, ismertette az alapszabályokat és előterjesztette a tisztikar és választmány megalakítására vonatkozó javaslatot; amelyeket egyhangúlag elfogadtak.

A választás megejtése után Fűrő Géza, a megválasztott elnök, megköszönte a személye és tisztársai iránt nyilvánított megtisztelő bizalmat s összetartásra, tántoríthatlan elvhűségre és elszánt küzdelemre buzdította a közönséget.

Kecskés József ügyvezető elnök zárószavai és a nemzeti himnusz eléneklése után a szervezkedő gyűlés — melyet, mint követésre méltó szép példát, örömmel állítunk az egész vármegye hazafias polgársága elé — emelkedett hangulatban véget ért.

A megválasztott tisztikar névsora a következő:

Díszelnök: Fernbach Károly. Elnök: Fűrő Géza. Ügyvezető elnök: Kecskés József. Alélnökök: Vilchammer József, Szentés Máté, Noll János, Csincsik István. Jegyző: Sterk Géza. Aljegyzők: Horváth Mátyás, Sebők Géza, Piri József. Pénztárnok: Balázs Piri Bertalan. Ellenőr:

Koch Miklós. Gazda: ifj. Megyeri Sándor. Ügyész: dr. Mészáros Miksa. Könyvtárnok: Sterk Nándor. Választmány: Daám Lőrinc, Veiner József, Koch Ferenc, Gumpl Dániel, Skribanek György, Knapp Jakab, Nits Gáspár, Petz Márton, Snauffer Ferenc, Bábity Vécó, Petrekanits Máté, Malesevits Jakab, Krékity Antal, Pleszkán János, Novák János, Somoskői István, Vécsei Ignác Antal, Koch János (szabó), Gisszinger József (kádár), Palatinszki István (asztalos), Gyöngyösi Ignác (mészáros), Iszkeitz Károly (asztalos), Szálh József, Becker Mátyás (alkusz), Ács Zoltán, Balvér Lajos, Vigh Aladár, Csákovits Ferenc, Mózes István, Vilchammer Mátyás, Velchesz János, Hoffmann Lőrinc, ifj. Fleckenstein Mihály (Antal fia), Hónigh Ambrus, Vischer József, Koch Ádám (szatócs), Vachtler János, Teodorovits Miklós, Gutzell Lőrinc. Pótagok: Morell András, Onhausz Henrik, Háhn János (József fia), Skuruttyák János, Bamhackl György (asztalos).

Uszóverseny.

Erkölcileg rendkívül fényesen és anyagilag is eléggé sikerült uszóverseny keretében ünnepelte meg 25 éves fennállásának jubileumát a Zombori Sport Egylet. Baronyi, Hajos és Toldy-t kivéve, a hazai összes uszó nagyságok lent voltak és oly szép küzdelmek szemlélésében volt részünk, amilyeneket még Zomborban nem láthattunk.

Részletes eredmények:

1. *Zombor sz. kir. város bajnoksága 1000 m.* I. Las-Torres Béla (MAC) 15:42³/₅ p. II. Klauschek Ferenc (BTC). III. dr. Bajai Ernő (ZSpE). A 6 induló verseny egyik legszebb pontja. Indítás után Las-Torres rögtön élére áll s már 300 méternél 50 métert vezet, melyet a célnál 250 méterre növel; utána Roller, majd dr. Bajai és Klauschek; az utolsó 300 méternél a kis Klauschek előre tör s biztosítsa magának a II-ik helyet, míg dr. Bajai végpontban 2 méterrel veri Rollert.

2. *Juniorverseny 100 m.* I. Béla Béla (ZSpE) 1:11¹/₅ p. II. Jámber E. (ZSpE). III. Schmidt L. József (ZSpE).

3. *Mellúszás főverseny 100 m.* I. Jámber Kálmán (ZSpE) 1:12 p. II. Demján (BTC). III. Boross I. (ZSpE). — Nagy meglepetést okozott Demján veresége.

4. *Oldalúszás főverseny 100 m.* I. Hornung Gyula (MAC) 5:2¹/₅ p. II. Apor (FTC).

5. *Délmagyarország 100 m.-es bajnoksága.* I. Boross Géza (ZSpE) 1:8²/₅ p. II. dr. Bajai (ZSpE). 5 induló: Jónás erősen vezet, de 70 m.-nél föladja a versenyt.

6. *Hátúszás főverseny 100 m.* I. Szentgróthy (MAFC) 1:15²/₅ p. II. Erdős (MAFC) és Devich (ZSpE).

7. *Zombor sz. kir. város bajnoksága 100 m.* I. Munk József (MTK) 3:9³/₅ p. II. Beleznyay (MAFC). — Nagy meglepetés: Beleznyay még a 90 m.-nél 1 m.-mel vezet, Munk ekkor spurtba fog és karcsapással veri Beleznyayt.

8. *Mellúszás előnyverseny 100 m.* I. Boross I. (ZSpE) 1:34 p. (5 mp. hátrány). II. Palásthy (ZSpE) (10 mp. hátrány).

9. *Staféta verseny 3×50 m.* I. MAFC (Burián, Benzsay, Rimanóczy) 1:45¹/₅ p. II. ZSpE.

10. *Kezdők versenye 50 m.* I. Béla Béla (ZSpE) 32³/₅ p. II. Jámber E. (ZSpE).

11. *Jubileumi főverseny 50 m.* I. Beleznyay (MAFC) 28¹/₅ p. II. Rimanóczy (MAFC).

12. *Műugrás.* I. Dénes Károly (MAFC). II. Szécsi E. (OTE). — Dénes rendkívül szép és precíz kivételű mutatványokkal egy csapásra megnyerte a közönség szimpátiáját.

13. *Zomboriak versenye 50 m.* I. Jámber E. 34¹/₅ p. II. Aczél. III. Tarján.

14. *Staféta verseny 3×50 m.* I. MAFC (Szécsy, Erdős, Beleznyay, Benzsay) 1:35 p. II. ZSpE.

15. *Vidéki egyletek staféta verseny 4×50 m.* I. Zombori Sport Egylet a) csapata és b) csapata holt versenyben.

16. *Előnyverseny 50 m.* I. Schmidt (ZSpE) 36²/₅ p. (0 mp. hátrány). II. Tarján (ZSpE) (2 mp. hátrány). 3. Rédlí (TTC).

17. *Előnyverseny 200 m.* I. Cserna (OTE) 3:15 p. (8 mp. hátrány). II. Schmidt (ZSpE) (5 mp. hátrány). III. Aczél (ZSpE) (20 mp. hátrány).

18. *Vízipóló.* MAFC—ZSpE 4:3.

Az egyletek között kitűzött pontverseny győztese a Zombori Sport Egylet, aki a Műegyetemi Athletikai és Football Club iránti tiszteletből és a verseny támogatása iránti hálából a megnyert szép tiszteletdíjat, a zombori hölgyek tiszteletdíját a MAFC-nak engedte át. Dr. Donáth Leó, a MAFC titkára pedig ugyanezen díjat a zombori és bajai sportegyleteknek a verseny napján küzdő staféta csapatai között folyó hó 27-én Baján tartandó mérkőzésen győzelmet arató csapatnak ajánlotta fel.

Verseny után reggelig tartó kedélyes táncmulatság kövekezett a Vadászkiúrt kerti helyiségében. (Melyen reggel felé az ivásban a pesti vendégek ugyancsak lemaradtak s a rögtönzött staféta-ivást Budapest ellen Kula nyerte el egy pohár borral. — A szedő.)

HIREK.

Kinevezés. A vármegye főispánja dr. Mikosevits Dezső közig. gyakornokot tb. szolgabíróvá kinevezte és szolgálatára a zombori járás főszolgabírája mellé osztotta be.

A zombori iparos dalárda Szegeden. Amint előre láttuk, a zombori iparos dalárda a szegedi dalversenyen is becsületet szerzett városunknak. A díjak kiosztásánál egy kis protekció érvényesült ugyan, (hol nincs protekció drága hazánkban?) de a mi dalárdánk mégis megkapta a harmadik c) díjat, egy igen szép ezüst serleget. — Szemtanuktól hallottuk, hogy ha a közönség ítelt volna, akkor a mi dalárdánk kapta volna az első díjat, mert a versenyzők közül egyik dalárda se részesült olyan tetszésnyilvánításban, mint a miénk, amit meg is érdemelt, mert a legnagyobb precizitással, gyönyörűen énekelt.

Halálozás. Részvételt vettük a gyászhiért, hogy Hoós Istvánné szül. Bóbits Lidia úrasznony Martonoson, augusztus hó 14-én, élete 79-ik és házassága 47-ik évében elhunyt. — Temetése augusztus hó 15-én nagy részvét mellett ment végbe.

Utcai rend. A következő panaszt vettük: A *Bácsmegyei Függetlenség* a minap kifogásolta, hogy a főutcákat olyankor söprik, amikor a közönség a rendes sétáját végzi. Hát, kérem, ez még kitűnő állapot a miénkhez képest, mert ott legalább söpörnek, ha alkalmatlan időben is; de arra mifelénk, a Gólya- és a Hársfa-utcában Aeolus szellőcskéin kívül senki sem gondoskodik az utcák tisztántartásáról; ellenben megtörtént nemrégiben — s az ilyesmi sűrűn megtörténik, — hogy egy döglött tyúk, a maga penetráns illatával, hat napig tette bűzhödtté az utca levegőjét, anélkül, hogy a rend őreinek eszükbe jutott volna az eltávolításáról gondoskodni; végre is valami kiéhezett kóbor kutya végezte el az utcai rendészetnek ezt a primitív föladatát. Már éppen elhatároztuk, hogy a rendőrkapitányság ablaka alá helyeztetjük az illatos döglöt; de alkalmilag meg is fogjuk cselekedni, hogy a rendőrtisztviselő uraknak fogalmuk legyen erről a szokatlan élvezetről.

Műkedvelői előadás. A torzsai diák-egyesület folyó hó 13-án a Burger-féle vendéglő helyiségében szépen sikerült műkedvelői előadást és táncmulatságot rendezett. Az előadáson megjelent — számos vidéki vendég kívül — a község színe-java, akik tetszésük nyilvánításával, viharos tapsokkal bőven jutalmazták az ambiciózus ifjúságot. A „Megjött a papa” című vígjátékban Rózsika szerepében nagyon jó volt Kreuzer Sárka alakítása. A páros jelenetben jól játszott Galambos Mancika. Nagy hatást keltett Schmidt Mayer Ferenc, aki Bánóczy Ilonka zongorakísérete mellett szavalta a „Gedővár asszonya” című melodramát. Zajos tetszést aratott Schmidt Mayer Ferenc a hegedűn előadott magyar nótáival is, akit Wolf Ilonka nagyon ügyesen kísért zongorán. — Az előadást kitűnően sikerült táncmulatság követte, amely a késő reggeli óráig eltartott. Az est sikere Klepp Péter, a ref. egyház agilis s. lelkesének érdeme, őt illeti az elismerés fáradhatatlan buzgalmaért, amelyet a műkedvelői előadás rendezése körül tanúsított. A német községben rendezett magyarnyelvű előadással bazafias szolgálatot tett. (L.)

Levél Boszniából. E cím alatt, előkelő kézből, igen érdekes tárcs-levélet kaptunk, melyet azonban — közlendők nagy halmaza miatt — csak jövőre közölhetünk.

Lóverseny Szabadkán. A szabadkai lóverseny egyesület az idei lóversenyét augusztus 20-án, Szent-István napján tartja meg.

Beiratás a női ipariskolában. A bácsmezei női ipariskolában a beiratások az 1911—1912. tanévre szeptember hó 1., 2., 3. és 4-én délelőtt 8—12 óráig lesznek az intézet helyiségében (Deák Ferenc-körút 22. sz. Husvéth-féle ház). Bővebb felvilágosítással az intézet tanítónője (Lackner Emilia) szívesen szolgál.

Kínvallatás. Még alig száradt meg a nyomdafesték azon a cikkünkön, mely az apaini csendőr-brutalitásról és ember-kínzásról szólt, már is hasonló újabb panaszszal fordultak hozzánk. A panasz szerint az eset a következő: Belyánszki Szevén zombori lakoshoz szombaton délután 1 órakor beállított a 6 ik számú rendőr és felszólította, hogy azonnal jelenjen meg a rendőrkapitányi hivatalban, „a kapitány úr hivatja.“ Belyánszki gyanútlanul engedelmeskedett a felszólításnak. A városházán azonban nem a rendőrkapitányhoz, hanem a rendőrszobába vezették. Itt négy rendőr és egy csendőr fogadta. Az utóbbi azt a kérdést intézte hozzá hogy: „Emlékszik-e, hogy tavaly a Csicsovacski Lszó korcsmájában egy svábtól 300 forintot elcsaltak és mit tud róla?“ Belyánszki azt felelte, hogy nem tud az esetről semmit. Erre a csendőr keményen pofonvágtá; s aztán neki estek mind az öten — t. i. a csendőr és négy rendőr — s kegyetlenül ütni kezdték. Délután egy órától három óráig ütötték, verték és annyira elkínnozták, hogy már jártányi ereje se volt. Ekkorra elfogták Steflika nevű zombori lakost és a feleségét. Ugy látszik, ezek lehettek a keresett bűnösök, mert Belyánszki kínzásával rögtön felhagytak és kijelentették, hogy: „tévedés történt a személyben“, s Belyánszkit egyszerűen kidobták a rendőrszobából. Közben odaérkeztek a szerencsétlen áldozat családtagjai is; s miután a kegyetlenül összetört Belyánszki menni se tudott, csak négykézláb mászott, kocsit hoztak és azon hazaszállították. Ugy látszik, a főkapitány maga is megdöbbent az eseten, mert anélkül, hogy a család nála panaszt tett volna, a saját elhatározásából háromszor egymásután elküldte Belyánszki házához dr. Huber hatóságú orvost, hogy vizsgálja meg az agyongyötört embert és állítson ki látéletet. — Belyánszki azonban, (és ez jellemző a tapasztalatok alapján kifejlődött közfelfogásra.) nem bízott a hatóságú orvos objektivitásában, nem vetette alá magát a vizsgálatnak, hanem elhívatta dr. Donoszlovits Vilmos orvost és azzal állított ki látéletet, amelynek alapján megteszi a bűnvádi főjelentést a tettesek ellen. Dr. Donoszlovits — aki pedig életében már sok sérült embert megvizsgált — azt mondja, hogy még ilyen barbár módon összevert embert nem látott. Az orvosi látélet 9 pontban sorolja fel a sérüléseket és a többi között a következőket mondja: „Sérült sem ülni, sem járni nem tud. Véraláfutások, karmolt sebek; mely sérülések valamely legömbölyített szélű, hosszúságú testtel, esetleg bottal történt többszöri ütésektől, a mellkasra történt csizmasarok taposástól eredhetnek; tekintve kiterjedt és nagyszámú voltukat, nemkülönben a sejtiszövet mély roncsolását, 8 napon túl, de 14 napon belül tartó egészség háborítást okoznak.“ Mély megdöbbenéssel regisztráljuk ezt az újabb borzalmas esetet és azt kérdezzük, hogy csakugyan vizsgáljattunk immár a középkorba és visszaállították a kínvallatás embertelen rendszerét? Hiszen a gazembereket senki se sajnálja, de ha az egyenruhát viselő vadállatokat rászabadítják a közönségre, akkor a tisztességes emberek is ki vannak téve a legvadabb kínzásoknak. Azt mondják, hogy a zombori csendőrségi szárnyparancsnokság vezetője humánus férfiú és a rendőrfőkapitányt sem ismeri senki emberevőnek; hogyan lehet az mégis, hogy az alárendelt közegek ilyen barbár rendszert honosítottak meg? Mi nem akarjuk méltatlanul megbántani ezeket az urakat, de a saját érdekben figyelmeztetjük őket, hogy ilyen hallatlan merényletek után a közönség mégis csak önkénytelenül arra a közmondásra gondol, hogy: „piscis a capite foetet.“

Szorgalmas halottkém. A Zöldkert utcában augusztus 6 án d. u. 4 órakor meghalt Hiller Amália 2 éves Pista nevű fiacskája. A szomorú esetet rögtön jelentették a halottkémnek. Azaz hogy csak izenetet hagytak hátra nála, mert a halottkém urat lámpással se lehetett föltalálni. Azt a szíveséget azonban megtette, hogy másnap reggel kiállította a temetési engedélyt anélkül, hogy a halottat látta volna. Harmadnap — aug. 8-án — délelőtt fél 12 órakor, úgy látszik, mégis föltámadt benne a kötelességérzet, mert — megszemlélte a hullát. Nem állhatjuk meg, hogy ezt a dicséretes szorgalmat itt, a nyilvánosság előtt, kellő méltatásban ne részesítsük. Végre is, az a kis fiú meghallhatott volna valami veszélyes ragályos betegségben is; nagyon szép tehát, hogy a halottkém úr, legalább harmadnap, kegyes volt megszemlélni a hullát; mivelhogy: „röndnek muszáj lönni.“

A csatornán érkezett árúk kövezetvámja. A város által a Ferenc-csatornán érkezett árúk után szedhető kövezetvámdíjak beszédésével folyó évi július hó 1-től számított hatályal a Ferenc-csatorna részvény társaság bízott meg. A vámdíjak tehát csakis a Ferenc-csatorna részvény-társaság zombori felvigyázója kezéhez fizethetők be.

Közgazdaság.

Komlógyűlés.

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület komlótermelési és értékesítési szakosztálya augusztus hó 13-án Ófuton tartotta szokásos tanulmányi kirándulását és gyűlését.

Jelen voltak: Dr. Fertschy Ferenc ny. katonai törzsorvos. Schmiedt Antal Szentfűlöp, Milodanovits Simon alezredes, Vukov Gergely Szabadka, Trischler Ferenc földbirtokos, Haag Antal községi bíró Hódság, Turkovits Zsigmond a grófi uradalom tisztartója, dr. Strohnner Frigyes orvos Ófutonról és Imhoff József titkár Zomborból.

A kirándulók nagyobb része Hódságon találkozott. Futakiq élénk eszmecsere folyt a komlókeretek ideai állásáról, a komlókereskedelemtől és komlóárakról.

A komló Bácskában átlag jól áll, a kirándulás napján beköszöntött termékeny eső a tobozok gyorsabb és előnyösebb fejlődését elő fogja segíteni. A komlóárak hihetetlen magasak ma, amikor a gombamódra elszaporodott közvetítők elárasztják a komlót termelő községek s amikor a termés legnagyobb része 250—300 koronás árban el van adva. Milodanovits kijelentése szerint 1882. év óta ilyen magas komlóárak még nem voltak. 1882-ben Papp Elek székelykereszturi komlósgazda 1030 koronáért adta el a komló métermázsáját. A petrőciek 1892-ben 840 koronáért értékesítették komlójukat.

Egy kat. holdon átlag 7—9 mazsa száraz komló terem, 330—340 kiló zöld komlóból 100 kgr. száraz komló állítható elő. A szedésért 8—10 fillér fizetendő kigr.ként. A beállítási költségektől eltekintve, az ideai komlótermés tekintélyes tiszta hasznot hoz azoknak, kik elővétel útján termelésükön túl nem adtak.

Az érkezőket a pályaudvaron a grófi uradalom megbízásából Turkovics Zsigmond tisztartó és dr. Strohnner Frigyes orvos fogadták.

A grófi uradalom fogatain a kirándulók először a Vizics-pusztai 50 éves komlóst tekintették meg, ahol Pacsu János intéző kalauzolta őket. A mintaszerűen beállított komlós megtekintése után a komlószáritó pajták bemutatása következett. A természetes szárítás 7—8 lábszerkezettel egymásra illeszthető vázonnal bevont kereteken történik. E szárítási eljárás olcsóbb a mesterséges szárításnál, utóbbinak azonban az az előnye, hogy a harmatos komlót kockázat nélkül szárítja meg.

Vizics-pusztáról az ófutaki komlóskertbe hajtottak a kirándulók, ahol a komlókeret kezelője, Turkovits Zsigmond tisztartó kalauzolta őket. 50 éves tapasztalatait Turkovits jegyzetekben örököltette meg, megígérte, hogy a jegyzeteket felhasználás céljából a gazdasági egyesületnek rendelkezésére fogja bocsátani.

Délben az ófutaki nagyvendéglőben dr. Pertschy Ferenc szakosztályi elnök elnökle

alatt gyűlés volt. Dr. Pertschy Ferenc elnöki megnyitójában megemlékezett a bácskai komlótermelés megteremtéséről, a grófi uradalomról, dr. Gerich Endre petrőci orvosról, Pinterovits Jenő elhunyt petrőci és Szendy István elhunyt hódsági jegyzőről. A petrőci tót ajkú nép nem tudta megérteni úttörőt, a komlóegyesület feloszlott, a gazdasági egyesület megalakította a komlószakosztályt.

Dr. Pertschy, magas korára való tekintettel, lemond elnöki tisztségéről, helyét fiatalabb erőnek engedi át, hogy a szakosztály a rábízott feladatnak teljesen megfelelhessen.

A gyűlés egyhangú határozatában dr. Pertschy Ferencet továbbra is elnökül kívánja, megválasztja Trischler Ferenc hódsági földbirtokost ügyvezető elnöknek. Dr. Strohnnernek és a grófi uradalomnak, továbbá Turkovits Zsigmondnak előzékenységeért és fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Elhatározza, hogy a komlószakosztályt kibővíti, minden komlótermelő községekben komlótudósítót tart, az értékesítést kezébe veszi. A munkálatok előkészítésére Trischler Ferenc ügyv. elnököt kéri fel a szakosztály.

A gyűlést társasbéd követte. A résztvevők egy kedves nap emlékeivel búcsúztak el egymástól.

Zombor város üzleti tájékoztatója.

A városi parkban levő vendéglő allandóan nyitva. Nyári multságokra ingyen kerthelyiség és világítás. — Tisztelettel **Varga Ferenc**, vendéglős. 3

A volt Stebler-féle sörcsarnokban (Zrinyi-utca) kitűnő villásreggeli, pénteken kecsge és kevert halból halászlé, allandóan friss csapolt sör kapható. — A nagydémű közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel **Blaszánik György** vendéglős. 7

Báits Vitomir úri és női divatüzlete az „Arany Nap“-hoz. — Legjobb gyártmányú és minőségű úri és női fehérneműek, eső- és napernyők, zsebkendők, harisnyák, bőrkertyűk, mellfűzők legolcsóbban csak nálam kaphatók. Bármily kötész selyem nyakkendők 1 kor. 1

Boros hordók és kádár munkák allandóan raktáron. — E szakmába vágó munkák elfogadtatnak **Federer András** kádármesternél, Zombor, Zsinagóga-utca 2. szám. 1

Bogdán I. hentes mester Zombor, Zrinyi-u. 9. — Ajánlja kitűnően pácolt füstölt sonkáit (utánzott kassai) a legjutányosabb árban, valamint nyári szalámit 2:20 fillérért kgr.-ként. 2

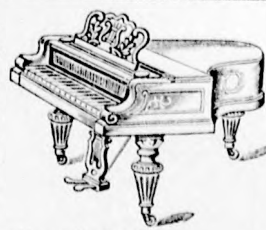
Gräber Mihály özvegye géperőre berendezett asztalos műhelye, Zombor, Deák Ferenc-körút 8. sz. — Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Készárúk az árúcsarnokban megtekinthetők. 1

Ilf. Stempel Samu kőfaragó Zombor. — Ajánlja nagyválasztékú sírkőraktárát, továbbá mindennemű kő- és márványmunkáit. 1

-IGAZSÁG- Pataj Sándor republikánus lapja, Zombor. — Előfizetési ára egész évre 2 kor. 5

Maurer Dénes Apatini Sörház vendéglős. Minden vasár-, ünnep- és csütörtöki napokon a legjobb Bak-fekete sör, más napokon jó Hungária sör, kitűnő és változatos villásreggeli kapható. Teljes tisztelettel **Maurer Dénes** vendéglős. 7

Nagy raktár elsőrendű zongorák és pianóknak **Raab Károly** hangszerkészítőnél, Zombor, Zrinyi-és Orgona-utcában. — Legolcsóbb zongorakölcsön intézet. Javítások és hangolások elfogadtatnak. 2

Nagy bútoreladás! Olcsó! Jó! Tartós!
 Özv. Adler Adolfné bútorkereskedése, asztalos és kárpitos műhelye, Zomborban, Kossuth Lajos-utca (Takarekpénztár mellett). — Nagy választék háló-, ebédlő-, nappali és úriszoba berendezésekben. Részletfizetésre is. 1

SZUPPEK GYULA ÜVEGUDVAR ZOMBOR.
 Üveg, porcellán, lámpa, tükör és tábla-üveg gyári raktár. — E szakmában legjelentékenyebb bevásárlási forrás. 1

SISKOVITS féle üzletben Bercsényi út 3. sz. zombori juhturo állandóan nagyban és kicsinyben, ugyanott kitűnő borok zárt palackokban kaphatók. 5

Tallós Gyula úri angol szabó, Zombor, Galamb-utca 6. szám. Ajánlja a legjobb hazai és angol szövet raktárát; továbbá elvállal férfi ruhák készítését gyors és izléses kivitelben, a legolcsóbb árak mellett. 6

Ugry István keramikus, első alföldi kályha és agyagáru gyára, Zombor, Bezdáni-ut 30. Mintaraktár: Erzsébet-tér 4. sz. (Szemes ház.) Készít elsőrendű chamotte agyagból minden stílusú és színű kályhákat stb. — Atrakások és javítások jótállással elfogadhatnak. 4

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás!

Könyök-utca (Szelencse) 5. sz. alatt lervő 2 utcai szoba, előszoba s a hozzátartozó mellékhelyiségekből, külön udvarból álló **egészséges lakás kiadó.** — Bővebbet a tulajdonos (Könyök-utca 3. sz. alatt) vagy e lap kiadóhivatala ad. 115-1

A KOLOZSVÁRI jogi vizsgákra

lelkiismeretesen, rövid idő alatt készít elő

Dr. KERTÉSZ

jogi szemináriuma

Kolozsvár, Monostori-út 16.

A szeptemberi alapvizsgákra augusztus hó végéig fogad el jelentkezőket. 113-6-1

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonkénti elérhető jövedelem 300—600 K.

Hecht Bankház Részv.-Társ.

BUDAPEST, Ferencziek tere 6.

89-1-82

HUNGARIA - FÜRDŐ ZOMBOR.

GŐZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fél 2-től 6 ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak minden nap — vasárnap délután kivételével — használhatják. 49-26

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy egy új, **kényelmes és elegáns**

6 üléses

AUTÓT

szereztem be,

amely jutányos áron nagyobb kirándulásokra, séta autózásokra és a vonathoz vagy visszautazásra megrendelhető a Zombori Autobus vállalat irodájában (Jókai-tér. Telefon: 91. szám.)

Tisztelettel:

a Zombori Autobus

vállalat. 111-4-3

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy Délmagyarországban a legnagyobb szabású, modern

JÉGGYÁRUNKAT

üzembe helyeztük

és a n. é. közönség rendelkezésére áll. Jégmegrendeléseket — levelező-lapon is — elfogadunk és a legkisebb mennyiséget is házhoz szállítjuk.

Zombor, 1911. évi július hó 16-án.

Tisztelettel

„UNIO“ JÉGGYÁR.

106-1-5

Haszonbérlet.

Nógrádmegye alsó részén, a Galgavölgyében, Galgaguta és Berczel községek határában, közvetlenül a vasúti állomás mellett fekvő **1250 magyar** (1200 □ öles) **holdnyi**, 1000 hold szántó és 250 hold erdő, legelő és rétből álló birtok 1911. évi október hó 1-től **évi 30.000 koronáért** és az adóért **bérbeadandó.**

Lakóház a vasút mellett, gazdasági épületek bőven. Egy évi bér kaucióképpen leteendő. Instrukció megváltandó, takarmányt és szalmát bérlő átveszi.

Érdeklődők közelebbi adatokért forduljanak **özv. Veres Ernőnéhez** Nógrád-Berczel-re. 112-3-1

Ha célt akarunk érni:

HIRDESSÜNK A

Bácsmezei Függetlenség

című politikai lapban.

Hirdetések felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN:

Erzsébet-körút 13. szám alatt, valamint:

KOLLÁR JÓZSEF

könyv- és papírkereskedésében

ZOMBORBAN.

KOLLÁR JÓZSEF

* könyv- és papírkereskedése, *
 könyvnyomdája és könyvkötészete

ZOMBORBAN.

Ajánlja dúsan felszerelt könyv-, papír- és írószer-raktárát.

Elvállal mindennemű

könyvnyomdai munkák,

úgy mint:

üggyévi és községi nyomtatványok, körlevelek, mérlegek,

eljegyzési értesítők,

MEGHÍVÓK, FALRAGASZOK,

NÉVJEGYEK

stb. a legcsinosabb kivitelben való elkészítését; úgyszintén

könyvkötészeti munkákat,

melyek a legolcsóbb árban számíttatnak.

Vidéki megrendelések

gyorsan és pontosan eszközöltetnek.